

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ, ЗМІНИ 2019

В даний час в Україні проблеми оподаткування підприємництва відносяться до найбільш гострих в економічному, соціальному і політичному контексті.

Оподаткування відіграє важливу роль у процесі формування сприятливого клімату для розвитку малого бізнесу, який є важливим фактором мобільності економічних процесів.

Спрощена система оподаткування — спеціальний податковий режим, введений для зниження податкового навантаження та стимулювання малого підприємництва в Україні. Така модель оподаткування була введена Указом Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» № 727/98 в 1998 році. Практично без змін вона проіснувала до 2011-го, і лише після 12-ти років застосування підприємцями був переглянутий порядок обов'язкових податкових відрахувань.

Останні суттєві зміни полягали в тому, що підприємців розділили на 4 групи замість 6-ти [1, с. 11].

Розмір податків та обов'язкових платежів для підприємців залежить від мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму, встановленого бюджетом на відповідний період.

З 1 січня 2019 року розміри мінімалки та прожиткового мінімуму будуть змінені у відповідності до нового бюджету на 2019 рік.

У зв'язку з цим будуть відповідно скориговані і бюджетні платежі для фізичних осіб – підприємців. Отож, мінімальна заробітна плата на 2019 рік

становить 4 173 грн. (замість 3 723 грн. у 2018 році), а прожитковий мінімум з 1 січня 2019 року – 1853 грн.

При цьому розмір прожиткового мінімуму буде зростати протягом року: з 1 липня 2019 року – до 1936 грн., з 1 грудня 2019 року – до 2027 грн.[3]

Таблиця 1

Інформаційні відомості про групи ФОП на єдиному податку

Група ФОП на єдиному податку	Опис	Ставка єдиного податку [4]	Подача звіту в ДФС	Термін оплати податку [4]
1 група	дохід за рік до 300 тис грн, відсутність найманих працівників	10% прожиткового мінімуму, що дорівнює 192,10 грн (1921 грн *10%)	звіт подається раз в рік протягом 60 календарних днів після завершення року (пункти 49.18.3 та 296.2 ПКУ)	до 20 числа (включно) поточного місяця або авансовим внеском за весь звітний період (п. 295.1 ПКУ). Для прикладу: єдиний податок за січень сплачується до 20 січня включно
2 група	дохід до 1,5 млн.грн, максимум 10 найманих працівників	20% мін. ЗП, що дорівнює 834,60 грн (4173 грн * 20%)		
3 група	дохід до 5 млн.грн, к-сть співробітників необмежена	3% + ПДВ або 5% від доходу	звіт подається щоквартально протягом 40 календарних днів (пункт 49.18.2 та 296.3 ПКУ)	протягом 10 календарних днів після останнього дня подання декларації за квартал (п. 295.3 ПКУ). Для прикладу: Звіт за перший квартал подається до 10 травня (40 календарних днів). Тому термін оплати податку за перший квартал до 20 травня

Базою нарахування ЄСВ для ФОП на загальній системі оподаткування є сума доходу (прибутку), що підлягає оподаткуванню ПДФО.

Для підприємців – платників єдиного податку першої – третьої груп базою нарахування ЄСВ є сума, визначена такими платниками самостійно, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску.

При цьому сума ЄСВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць і встановлена у розмірі 22% від мінімальної заробітної плати для всіх платників єдиного внеску (крім пільгових категорій). Ця норма регулюється статтею 8 Закону України № 1774-VIII від 06.12.2016 р.

Згідно Закону про Держбюджет -2019 [4] з 01 січня 2019 р. встановлено: мінімальна заробітна плата - 4173,00 грн.; мінімальна ставка ЄСВ для ФОП I, II і III групи на місяць - 918,06 грн (4173 x 22%); мінімальна сума єдиного внеску на квартал - 2754,18 грн (918,06 грн x 3 місяці).

ФОП на загальній системі та спрощенці, звільняються від сплати ЄСВ за себе, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують соціальну допомогу чи пенсію.

Термін сплати ЄСВ в 2019 році ФОП на єдиному податку, на загальній системі та особи, які провадять незалежну професійну діяльність сплачують ЄСВ до 19 числа місяця, що йде за звітним кварталом.

Терміни подачі звітності ЄСВ: ЄСВ з найманих працівників – по 20 число наступного місяця.

Річний звіт з ЄСВ, нарахованому на себе ФОП – до 9 лютого 2020 року включно за 2019 рік.

Спрощеної системи оподаткування для суб'єктів малого бізнесу забезпечує рівність організаційно-правових форм підприємництва, передбачає можливість послідовного переходу від одного рівня до системи іншого при зміні показників відповідності, створює об'єктивні умови, при яких рівень податкової навантаження чітко відповідає можливостям суб'єкта господарювання сплатити податки.

При цьому зберігається мотивація підприємців до легалізації діяльності і мотивація місцевих органів влади до створення сприятливих умов для розвитку малого бізнесу.

Література

1. Вишневський В. П. До питання про ідею єдиного податку / Фінанси України. — 2000. — № 7. — С. 11–17.

2. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: Указ Президента України від 04.11.2011, ВВР, 2012, N 24, ст.248 / Урядовий кур'єр. — 2012. — 13 лип.

3. Закон України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» //Відомості Верховної Ради (ВВР). — 2018. — № 50. — С.400

4. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2011. — № 13-14, № 15-16, № 17. — С. 112